

TÍÐINDI

TAÐ LOYSIR SEG BØTA UM TRUPU

LARMUR Tað er ikki burðardýgt at gera skipanir, so at skip fáa streym úr landi. Tað er dýrt, og tað er stórir vandi fyri, at pengarnir eru burturspiltir. Tað er niðurstøðan í eini kanning hjá Tórshavnar Havn

Áki Bertholdsen

Tað ber til, at lata skip, sum liggja við bryggju, streym úr landi. Men tað er so dýrt, at tað loysir seg ikki.

Tað er niðurstøðan í eini umfatandi kanning hjá Tórshavnar Havn.

Fólk hava gramt seg um, at skip, sum liggja við bryggju, larma so illa, at tey hava ampa av tí. Tey hava eisini gramt seg um, at skipini rúka so illa, at tað er ein bági. Serliga hava tey gramt seg um, at tey fáa ikki náttarfrið fyri skipum, sum liggja og landa og lossa, tí tey larma so illa, at tað er ikki sovandi.

Hetta nívir tey so fast, at tey hava stovnað áhugafelagið, Heimafriður, við tí endamáli at fáa myndugleikarnar at bøta um støðuna.

Serliga hava tey tosað um, at fáa Kommunu at seta skipanir upp, soleiðis at skipini kunnu fáa streym í landi.

Nøkur av teimum, sum hava gjørt vart við seg, eru fólk í Kollafirði, har stórar Havnir eru báðu megin fjørðin, og har nógv virkseimi er av lossing landing, bæði í samband við farmaflutning, og í samband við uppsjórvirkið hjá Faroe Pelagic.

Dýrt at gera og dýrt at reka

Men nú vísa kanningar hjá Tórshavnar Havn, at talan er um eina rættiliga stóra iløgu, sum ikki á nakran hátt er burðardýgg.

Hinvegin staðfestir Jónsvein Lamhauge, havnarmeistari í Havn, at samanumtikið er tað ein politiskur spurningur, um nakað fer at verða gjørt við hetta, ella ikki.

Men hann vísir á, at Tórshavnar Havn hevur gjørt eitt umfatandi og nágreiniligt arbeiði fyri at lýsa trupulleikan, og fyri at kanna um tað ber til at gera skipanir, soleiðis at skipini kunnu fáa streym úr

landi.

Hann sigur, at úrslitið av kanningunum er, at tað ber til at lata skipini fáa streym úr landi.

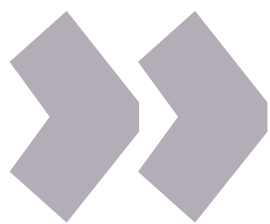
Men hann leggur afturat, at tað er so mikið dýrt, at tað er ikki ein iløga, sum er burðardýgg.

Hann sigur, at í fyrsta lagi eru er sjálv iløgan rættiliga stór. Í øðrum lagi er tað dýrt at

ógvuliga torført, fyri ikki at siga heilt ómøguligt, at fáa eina slíka skipan á fótur, sigur Jónsvein Lamhauge.

Onkur av reiðarunum seta eisini sum treyt, at tað skal ikki vera ein eykaútreiðsla hjá skipunum, og at fólk á landi skal standa fyri arbeiðnum at binsa skipið í landstreymin.

Hann sigur, at sostatt er tað óvist, hvussu nógv skip fara at brúka eina slíka skipan og at keypa sær landstreym um-

Tað er ikki ein iløga, sum er burðardýgg

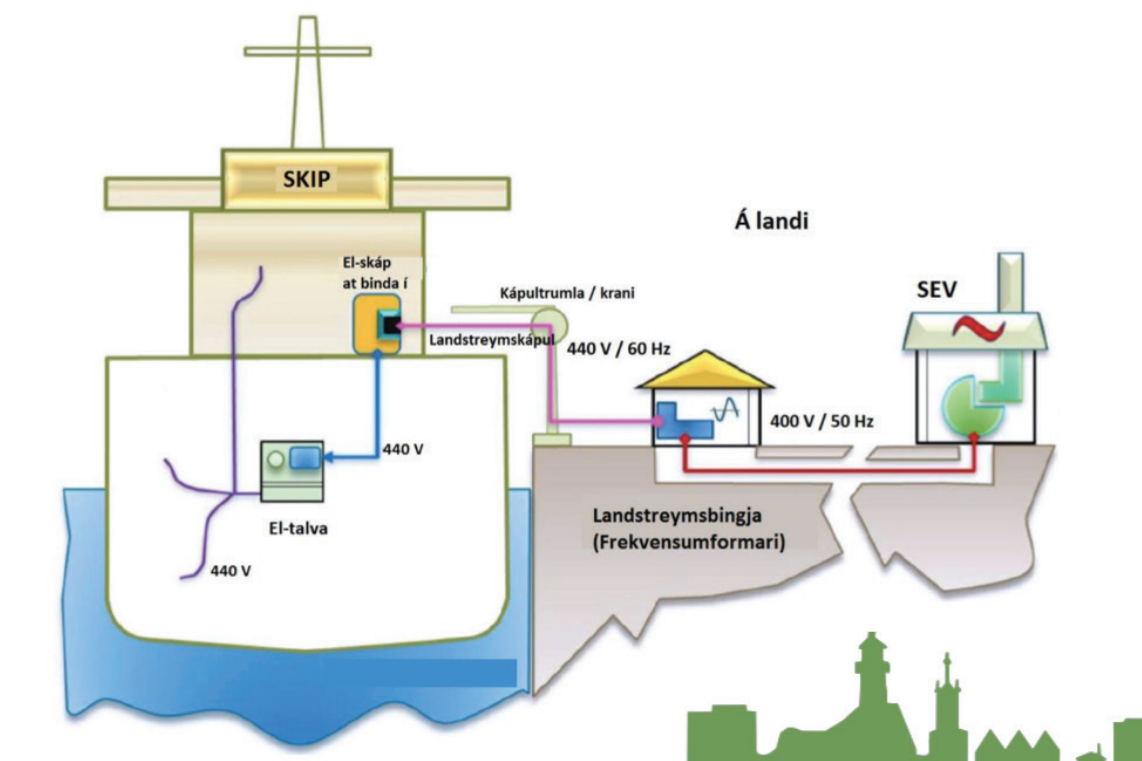
reka, tí tað fer at kosta Tórshavnar Havn – ella skipunum – milliónir um árið.

Í triðja lagi eru tað bara nøkur heilt fá skip, sum hava útgerð umborð til at taka streym úr landi.

Og havnarmeistarin sigur, at eftir at tey hava spurt seg fyri, eru smá útlit fyri, at útlendsk skip fara at brúka pengar upp á at fáa slíka útgerð umborð, sum tey bara skulu brúka í einari havn, sum tey sigla upp á bara onkuntíð inn ímillum.

Hinvegin hava tey í Tórshavnar Havn heldur ikki fingið greið svar frá føroyskum reiðarum um teir eru sinnaðir at fáa sær slíka útgerð – í hvussu so um tað ikki verður eitt beinleiðis lógarkrav.

– Verður tað ikki álagt við lóg, at skip skulu hava útgerð til at taka ímóti streymi úr landi, og at havnir skulu levera skipunum streym, verður tað

Soleiðis kann ein skipan við landstreymi til skip, siggja út. Streymurin kemur frá Sev, í ein umformara á landi, haðani liggja káplar á eia kápultrumlu, har krani hivar káplarnar umborð. Umborð verða káplarnir knýttir í eitt elskáp, haðani teir fara í eltalvuna og síðani runt í skipinum, har brúk er fyri tí.

borð, heldur enn at gera sín egna streym.

Ikki burðardýgt

Men havnarmeistain leggur afturat, at hóast tað verður ásett við lóg, broytir tað ikki tann veruleika, at hetta verður so stór útreiðsla – bæði til iløgu og rakstur – at fíggarliga er tað ikki burðardýgt.

Um tað so er umhvørvisliga burðardýgt, er ein annar spurningur, sum eisini er eitt sindur ivasamur, í hvussu so er í lötuni, tí tað nógvur av streyminum, skipini skulu fáa, verður frá tungolju, og hon dálkar eisini. Hinvegin arbeiðir SEV miðvíst við at útbyggja grønu orkuna, so tað rokni-stykkið fer at batna alsamt sum árin ganga.

Leysliga mettt kostar umleið eina hálva millión at gera tað, sum skal gerast umborð á skipunum fyri at tey kunnu taka ímóti streymi úr landi.

– Men tað er nógv tann minsti parturin av trupulleikanum, tí tað, sum skal gerast á landið, er nógv meiri umfat-

kápultrumla og krani, tí kápul-in er tungur, hann vigar nevniliga 10 kilo fyri hvønn metur, so hann er ikki mannbærur.

Og eitt skip, sum brúkar nógvan streym í sambandi við lossing og landing, umframt til køling og frystari, skal kanska hava fyra káplar umborð.

Men harafturat skal ein skipan við landstreymi eisini hava nokk av orku, og að merk-ir, at tað má eisini vera nokk av landstreymi til skipið, tá ið kranar, frystari, og annars allar skipanirnar umborð eru í gongd í sambandi við lossing og landi.

Og ein skipan við landstreymi skal eisini vera hundrað prosent stöðug, og

andi. Á Landi skal streymur leiðast oman á bryggjuna í ein transformara.

Streymurin er 50 herz, men skipini brúka 60 herz, og tí má streymurin gerast um á bryggjuni fyri at skipini kunnu brúka hann.

Síðani skulu káplar leggjast av bryggjuni, umborð á skipunum, og har krevst bæði ein

tað er eisini eitt krav frá skipunum, at tey skulu kunna kopla landstreymin til, uttan at noyðast at slökkja umborð fyrst, tí hendir tað, skal tíð og orka brúkast til at fáa allar skipanirnar umborð stillaðar aftur.

Samstundis skal tryggjast, at útbúnaður og káplar ikki liggja á bryggjuni, tí tað er ein